מג:

אמאי שמירה בבעלים היא אמר רב פפא 🌣 🕫

בראמר ליה שמור לי היום ואני אשמור לך

למחר: תנו רבנו מכר לו בית מכר לו שדה

אין מעיד לו עליה מפני שאחריותו עליו מכר

לו פרה מכר לו מלית מעיד לו עליה מפני

שאין אחריותו עליו מאי שנא רישא ומאי

שנא סיפא אמר רב ששת רישא יבראובן

שגזל שדה משמעון ומכרה ללוי ואתא

יהודה וקא מערער דלא ליזיל שמעון לאסהיד ליה ללוי דניהא ליה ® דהדרא וכיון דאסהיד

ליה דלוי הוא היכי מצי מפיק לה מיניה

ידאמר ידענא דהאי ארעא דלאו דיהודה

היא ובההוא זכותא דקא מפיק לה מלוי ליפקה מיהודה דאמר סיהשני נוח לי הראשון

קשה הימנו ואי בעית אימא כגון דאית ליה סהדי למר ואית ליה סהדי למר

ואמור רבנן ארעא היכא דקיימא תיקום

ל) ב"מ פה, כ) נעל כ. כתובות קט.], ג) [שמות כב], ד) בס"א ליתא "באונסין",

ה) [ב"ק פי"א ה"ב],

בר מצוה קלו א טוש"ע ח"מ סיי קעו סעיף ח: קלו ב מיי פ"י מהלי שכירות הל' ב סמג עשין פע טוש"ע ח"מ שם

וסי שה סעיף ו וסי שמו סעיף ה וסעיף ח: קלח ג ד ה מיי פט"ז מהל עדות הלי א ב סמג לאיון קט טוש"ע ח"מ סי לו סעיף זו:

רבינו גרשום

אמאי שמירה בבעלים היא. דכל זמן שבעליו עמו לא ישלם ודרשי׳ ליה עמו ישלם חדשיי ליה עמו בעבודתו עמו בשמירתו דכל זמן ששומר זה מקצת . זשותפות שומר אידך נמי שאר השותפות ואמאי נעשיז כשומרי שכר זה לזה נעשין כשומרי שכר זה לזה דמשלמין: ואני אשמור לך למחר. דלאו עמו בשמירתו הוא: אין מעיד לו עליה. שאם יבא אחר ויערער עליה. מוכר אינו רשאי להצטרף עם עד אחד להעיד שאינה של מערער אלא שאינה של לוקח. ולפיכך אותו מוכר נוגע בעדות הוא: מפני שאחריותו עליו. דאי טריף לה מיניה המערער חוור הלוקח על המוכר ולהכי [אינו] מעיד לו. אבל מכר לו פרה וטלית וא' מערער עליה מעיד לו מוכר ללוקח להעמידה זו מוכר לדוקח להעמידה בידו: רישא בראובן שגזל שדה משמעון ומכרה ללוי. מפרש לקמן אמאי מוקי לה בגזל ומכר. ואתא יהודה וקא מערער על יהודה וקא מערער על אותה קרקע מש"ה לא ליזל שמעון דנגזל הוא לאסהודי ללוי דקנאה משום דנוגע בדבר הוא משום דניחא ליה לשמעון דתיקום ארעא כידא דלוי דקסבר ארעא בידא דלוי דקסבר היום ומחר משכחנא סהדי דגזלה מינאי והדרא ליה מידא דלוי לשמעון והיינו שאחריותו עליו דיש לו תקוה ואחרית לשמעון שלאחר זמן יוציאה מיד לוי שלאחר זמן יוציאה מיד לוי ולהכי מסייע ליה להעמידה בידו: ומקשי׳ אמאי הוי נוגע בעדות ואין מעיד לו. והא כיון דאסהיד שמעון והא כיון דאסהיד שמעון
דההיא ארעא דלוי היא
הואיל והוא מודי דשל לוי
היא כמאי טענה מצי תו
למיהדר ולאפוקי שמעון
מידא דלוי: ומתרץ דלא
אסהיד בפירוש דשלו היא אלא הכי מסהיד ואמר ידענא דהאי ארעא לא ידענא האי ארעא לא דיהודה היא דמערער על לא קאמר דלוי היא השתא נוגע בדבר הוא ולהכי אין מעיד. ומקשיי אכתי אמא יאין מעיד לו. והא אמא יאין מעיד לו. והא בההוא זכותא באותה טענה עצמה דמפיק לה מלוי מצי לעובר שירבי בילורים . לאפוקה מיהודה כלומר דמאי איכפת ליה אם תבוא בחזקת יהודה והא מצי למיטען ליהודה שדה זו שאתה מחזיק בה שלי היא שגזלה ראובן ממני והואיל וכן הוא אמאי אין מעיד ללוי מה הנאה יש לו יותר שתהא ברשות דלוי ולא ברשות יהודה. ומשני מש"ה אין מעיד דרלמא קסבר שמן השני לוי נוח לו להוציאה מידו והראשון . השה הימוו יהודה. ואט"ג קשה הימנו יהודה. ואע"ג ימשמע איפכא דיהודה הוי שני ולוי ראשון הכא לא . רייק בהכי: ואיבעית אימא. יייק בתכי: ראיכצית אימא. מש"ה אינו מעיד דנוגע בדבר הוא: כגון דאית ליה סהדי למר. ליהודה דשל אבותיו הוות: ואית ליה סהדי למר. לשמעון שנגזל הממנו דאי לא הוי מתביד שמעון ובא מתבר מסהיד שמעון וקא מפקה יהודה מלוי לא מצי תו שמעון לאפוקה מיהודה הואיל דאית ליה ליהודה סהדי ואית ליה לשמעון

אמאר שמירה בבעלים היא. פי׳ אם התחילו שניהם לשמור יחד כל אחד בשעה שהוא משמר חלק חבירו חבירו נמי משמר לו חלקו ואע״פ שאין עמו במלאכה בשעת אונס כיון שהיה עמו בתחילת שמירה בעליו עמו קרינן ביה כדתניא (ב״מ דף 11) היה בתחילת שמירה בעליו עמו קרינן ביה כדתניא (ב״מ דף 11) היה

עושה עמו בשעת שאלה אין זריך להיות עמו בשעת שבורה ומתה היה עמו בשעת שבורה ומתה זריך להיות עמו בשעת שאלה ואפילו לא התחילו שניהם לשמור יחד מכל מקום האחרון פטור שהראשון היה עמו במלאכה בשעה שהתחיל השני לשמור:

דאמר שמור לי היום בו'. וא״ת אמרי שמור לי היום בו'. וא״ת אמרי שמור לי היום בו'. וא״ת היא דאמרין בריש השואל דבעלים באמירה גבי שואל את הפרה ובעלה עמה א ו״ל שאני התם דבאמירה משעבדי עלמן ליכנס במלאכתם מיד באמיר ומ״ת ומאי קמ״ל שמואל דנעשין שומרי אבל הכא לה מתנימין היא בהשוכר וה לזה מתנימין היא בהשוכר וה לזה מתנימין היא בהשוכר לה מחלונים (ב״ת דף פ:) שמור לי את האומר לך שומר שכר וי״ל דאי ואשמור לך שומר שכר וי״ל דאי מהחם הוה אמינא לפי שהם אינן כל מהחם ואבל הכא הכשומר חלק הבים אינן שותפין אבל הכא שהם שותפין כל הכי ואמר משומר חלק הבירו אחד ואמר השומר משומר חלק הבירו שותפין אבל הכא שהם שותפין כל הבירות המומר משומר משומר משומר משומר משומר מלק הבירו אחד ואמר השומר כשומר חלק הבירו אחד ואמר השומר כשומר מלק הבירו אחד ואמר השומר ברשומר חלק הבירו אחד ואמר ברשומר הבירות הבירו היים ברשומר הבירות הבירו הביר

שומר גם בשביל עלמוג: **וכיון דאסהיד דלוי הוא כו'.** הוה מלי לשנויי כגון דאסהיד שמעון דשל אבומיו דלוי הוה ובתר הכי אמי שמעון וטעין דמלוי זכנה ד ואית ליה סהדי דראובן גזלה ממנו ומכרה ללוי: **כגרן דאית** דיה סהדי דמר כו'. מימה דלא הוה ליה למימר כגון דהא מעיקרא נמי ידעינן דאית ליה לשמעון סהדי דדידיה היא כדקתני ראובן שגזל שדה משמעון ואי לית ליה לשמעון סהדי שגולה ראובן ממנו אנן היכי ידעינן שגולה ומכח מה הוא מערער ויהודה נמי ע"כ אית ליה סהדי דאי לאו הכי מאיזה כח מערער והכי הל"ל כיון דאית ליה סהדי למר כו׳ ומאי ס"ד דמקשה ה ואין לומר דמעיקרא ס"ד דאיירי כגון דאית ליה ליהודה עדים דשל אבותיו היא ולשמעון הנגול אית ליה סהדי דאכלה שני חוקה וטעין מיהודה זבנה דא"כ מאי קאמר בהאי זכותא דמפיק לה מלוי ליפקה מיהודה הא בהאי זכותא דמלי לאפוקי מלוי לא מלי לאפוקי מיהודה דבעדי גזילה המעידין שגזל ראובן ממנו מלי מפיק לה מלוי שבא מכח ראובן ומיהודה לא מלי מפיק לה אלא בעדי חזקה ונראה לרשב"א דס"ד דמעיקרא דיהודה בעי לאפוקי מלוי משום דאית ליה סהדי דראובן מכר לוֹי וללוי אין עדים ובא שמעון להעיד ללוי דשל לוי היא ומשום הכי פריך כיון דמסהיד דהאי ארעא דלוי היא היכי מפיק לה מיניה והוה מלי לשנויי דלא מסהדי בהאי לישנא דלוי היא אלא דאמר דראובן מכרה ללוי אלא דעדיפא מינה משני והשתא פריך שפיר דבההיא זכותא דמפיק לה מלוי ליפקה מיהודה דשניהם באין מכח ראובן ואם יביא שמעון עדים דראובן גזלה ממנו מלי לאפוקי מתרוייהו

קשה לו והלכך אין מעיד לו שמעון הנגזל ללוי עליה והכי קאמר דוקא ברייתא מכר לו בית מכר לו שדה ראובן הגזלן ללוי אין מעיד לו שמעון הנגזל ללוי לוקח עליה כנגד יהודה המערער מפני שאחריותו וסופו של נגזל עליו דלוקח להוליא הקרקע מידו והלכך נוגע הוא בעדות זו. ולקתן [מד.] מפרש אמאי מוקי לה בנגזל ומכר הוה שפיר מצי לאוקומה בגזלן גופיה ואמא יהודה וקמערער דלא יבא שמעון הנגזל להעיד לראובן הגזלן להעמידה בידו משום האי טעמא גופיה דניחא ליה דהדרא ליה. וסיפא מפרש לקמן [שם]: ומקשינן ואכתי אמאי אינו מעיד לו עליה **הא כיון דאסהיד דלוי היא.** דקס"ד השתא הכי דמפקינן לה מיהודה ומוקים לה ביד לוי דקמסהיד הוא בשדה דלוי הוא ולאו דיהודה וכיון דהודה בפני בית דין דשל לוי הוא היכי מצי מפיק לה מלוי אחרי כן והלא הודאת בעל דין כמאה עדים דמי ונמצא שאינו מרויח כלום בעדות זו ואינו נוגע בעדות זו כלל ואמאי קתני דאין מעיד: ומשני דאמר ידענא דההוא ארעא לאו דיהודה היא. דפסיל לעדי יהודה בגולנותא או דמכחיש לטענותיו בשום ענין בעולם כגון שמעיד בפני הודה לו וממילא מחוקמא השדה ביד לוי ואע"ג דלא קאמר דלוי הוא: ומקשינן אכתי אמאי אינו מעיד לו עליה מה מפסיד שמעון אם חהיה בחזקת יהודה והא בההוא זכותא דקמפיק לה מלוי היום ולמחר דקמייתי עדים ששדה שלו היא וגזלה ראובן ממנו ה"נ ליפקה מיהודה בהנהו עדים עלמן ונמלא שאין מרויח במה שמעיד ללוי כלל: ומשני משום הכי אינו מעיד דקסבר שמעון לוי נוח לי ויהודה גברא אלמא הוא וקשה ממנו ולא אוכל לדון עמו אם יבא בידו ומש"ה פסלינן ליה להאי עדות דאיכא למימר שזהו מחשבתו של שמעון ואין לנו להכשיר אלא עד דפשיטא לן דאינו נוגע בעדות כלל. הכא הוה לן למימר איפכא לוי הראשון נוח לי ויהודה השני קשה הימנו אבל לשון המשנה כך היא בכתובות (דף קט.): ואי בעים אימא. להכי לא מלי שמעון לאפוקה מיהודה כגון דאית ליה סהדי לשמעון שהשדה שלו ואית ליה סהדי ליהודה שמכחישין לאלו ואומרים שהשדה של יהודה ואמור רבנן בכל ספק דין קרקע היכא דקיימא ארעא תיקום שלא יוליאוה ב"ד מיד המחזיק בה כדאמר גבי פלוגתא דרבה ורב יוסף (לעיל לב:) היכא דקיימא ארעא תיקום לפי שנסתפק לנו הדין וכן (לעיל לד:) גבי זה אומר של אבותי אר"ינ כל דאלים גבר (פ"א וכגון שאין לו עדות (ב' וחלוקה לזה יותר מזה ע"כ) ומשום דמספקא לן מי שרוצה להחזיק יחזיק ולא נוציא מידו וגבי נכסי דבר שטיא (כמובות דף ב.) אמר נמי אוקי חרי בהדי חרי ואוקי ארעא בחזקת בר שטיא והכא נמי אי מטיא לידיה דיהודה לא מצי שמעון לאפוקי מיניה בהני סהדי דמפיק לה מלוי דכיון דמן הדין אוקימנה ביד יהודה שהרי ממ״נ אין ללוי חלק בה הרי יהודה מוחזק ולא חצא עוד מידו. ולא דמי להאי דאמרן לעיל בפרקין (דף לא:) הדר איימי סהדי דאבהמיה היא א״ר נחמן אנן אחמינן ליה ואנן אסקי׳ ליה (ש דאע״ג דהחם נמי איכא סהדי למר ואיכא סהדי למר ואפ״ה ויז אחזיקניה לאחד ע״פ עדיו והדר מסלקינן ליה כשמביא חבירו עדים שלו היינו טעמא משום דכיון דשניהם באין יחד לדין ושני בעלי דינין יש להן עדים לא היה לב"ד להחזיק לאחד יותר מחבירו אלא כל דאלים גבר הלכך הדר מסלקינן ליה ויהו לבתחילה וכל דאלים גבר דשלא כדין הורידוהו לאחד מהן בקרקע

שמירה בבעלים היא. שכל אחד משמר קלמ מן השותפות בביחו וקי"ל בב"מ בהשואל (דף זה.) שמירה בבעלים פטור ואע"ג דבשואל כתיב פטור דבעלים הא יליף שומר שכר המם מיניה מדכמיב⁶ וכי ישאל וי"ו מוסיף על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון וכיון שהיה ראובן משמר

שלא יבא שמעון הנגזל ויצטרף עם אחר ויעיד שוה השדה אינו

ליהודה כגון שיודע שום עדות לפסול עדות של יהודה בגזלנות וכן

שטרו מפני שרולה שמעון שיהיה השדה ביד לוי הקונה ואחרי כן

היום ולמחר יביא שמעון ראיה שזו השדה שלו היה וראובן גזלו ממנו

ויוליאו מיד לוי ויטלנו לעלמו דקרקע אינה נגולת וסוכה ל:] ולא מהני בה יאוש ושינוי רשות והלכך נוגע בעדות הוא דלא ניחא ליה שיטלנו יהודה

דתו לא מלי שמעון לאפוקי מיניה כדמפרש לקמן דנוח לו לוי ויהודה

מחלק שמעון בשעה שנגנבה או אבד מחלקו בבית שמעון הרי שמעון פטור מחלק ראובן שהרי ראובן עמו במלאכתו: אמר רב פפא. כגון שהתנו ביניהן כך שמור לי היום כל השדה חלקי וחלקך ואשמור לך למחר דכיון דלא שמרו ביחד כלל אלא בוה אחר זה ליכא שמירה בבעלים הלכך נעשו שומרי שכר זה לזה להתחייב די באונסין. ולאשמועינן אתא דהיינו שמירה בשכר כשמשמר כל השדה וחלק חבירו בכלל כדי שישמור לו חבירו למחר כמו כן דס"ד אמינא דשומר חנם הוא דבלאו חלק חבירו היה לריך לשמור את שלו ושמירה אחת היא בין הכל ולא ליהוי שומר שכר קמ"ל: (זה שייך לעיל נע"ח]. בתוספתא בהגוזלם האומר תנו מאה דינר לכנסת תנו ספר תורה לכנסת ינתן לכנסת הרגיל בה ואם היה רגיל בשנים יתנו לשניהם האומר

ארעא דלאו דיהודה ממינה דטומר חנם הוא דצלאו חלק מבירו היה לריך לשמור את שלו הבירו היה לריך לשמור את שלו הדיהודה שמירה אחם היא בין הכל ולא ליהוי שומר שכר קמ"ל: (זה ש"ך לעיל [ע"א]. במוספתא בהגוולה האומר תנו מאה ליה בהדי למר דיינר לכנסת תנו ספר תורה לכנסת תיקום ינמן לכנסת הרגיל בה ואם היה ולוקמה רגיל בשנים ימנו לעניים אוכל משל הביו ועבד האוכל משל רבו קולה ונומן פרוסה לעניים האומר לעניים ימנו לעניים ימנו לעניים וחלינו חושש משום גול שכך נהגו בעלי במים. האול לבנו של אוהבו ואינו חושש משום גול שכך נהגו בעלי במים. להעמידה בידו שאם יבא להצירו: אין מעיד לו. מוכר ללוקח להעמידה בידו שאם יבא להצירום. של בית עליו דמוכר שאם שמעמוד ביד הלוקח ולא ילטרך לפרעו כלום. הכי שמעינן ליה השתמוד ביד הלוקח ולא ילטרך לפרעו כלום. הכי שמעינן ליה השתמוד ביד הלוקח ולא ילטרך לפרעו כלום. הכי שמעינן ליה השתמוד ביד הלוקח ולא ילטרך לפרעו כלום. הכי שמעינן ליה השתאו מדיה מולה שלו מחמת המוכר שגולם. והיינו מתקרקעי אם שתי מכירות הלל מרוייםו שליו לא באחריות הא מרוייםו שליו ליא שלולו באחריות שליו ליא באחריות הא מרוייםו שליו ליא באל באחריות הא מרוייםו או שביד לוי ואומר שלי היא ומביא עדים או שכר היא ומביא עדים או שכר היא ומביא עדים או שכר היא ומביא שביד לוי ואומר שלי היא ומביא עדים או שכר היא שני היא ומביא לו שביד לוי ואומר שלי היא ומביא עדים או שכר היא שביד לוי ואומר או ביא לושביד לוי שלו היא ומביא לי בית עלים אום ביד או שביד לוי ואומביא בידים או שביד לוי ואומר אומביא אומביא או שביד לוי האומביה אומביא לו שביד לוי הוא מביר או שביד לוי היא ומביא או שביד לוו ביד אומבי אומבי או שביד לוי היא ומביא שביד לו שביד לוי הוא ביד אומביר או שביד לוי ביד אומביר או ביד אומביר או שביד לוי היא אומביר או ביד אומביל אומביר ביים

הגהות הב"ח

(b) גב" דנימא ליה דתהדר ליה וכיון דאסביד: (c) רשב"ם דיה ואליפנית אימא וכי אאין לי עדות דודקה לוה יותר מום: (מ) בא"ד אסקינן ליה אע"ג כא"ל ואח די נמחק: (ד) בא"ד אלפ"ה כי אמוקני וכר:

מוסף תוספות א. דכיון שאומר לו עכשיו שישמור לו למחר

באמירה זו נעשה לו שואל באמידה זו נעשה לו שהאל מעכשיו. ריטנ"א נ"מ פא. ב. שאמרו לעשות מלאכתו לאלתר בלא פל. ב. שאנות. מלאכתו לאלתר בלא הפסקת מלאכה אחרת. שס. ג. ולא [הוה] אמרינן יששמור חבירו שט. ג. ולא החדון אמרינן בשכר שישמור חבירו למחר שומר הוא היום, ושומרי חנם הם, קמ״ל שכל אחד נעשה לחבירו שומר שכר. רבינו יונה. שומר שכר. רכיט יונס. ד. (ע"י עדות חזקה או עידי מקח.) שס. ה. ואין לומר דשמעון לא הו"ל סהדי אלא שהוא מערער שראובז גזלה ממנו ומשום שראובן גולה ממנו ומשום חשש ערעור אנו פוסלים אותו לעדות, דא"כ מאי קאמר בתר הכי כגון דאית ליה סהדי, אפי׳ לית ליה סהדי לשמעון פסלינן ליה, דילמא אית ליה סהדי אבהתא. שיטמ״ק יס׳ הרא״ש. 1. ולוי שהוא לקחה. רכינו יונה. -.I והאי דקס"ד דמקשה ראיירי בהכי כי בתיתוקם ברייתא בכל ענין ואפי׳ בכגוז שיהודה ואפי׳ בכגון שיהודה מערער בערעור הגרוע ובא לו מכח ראובן הגזלן . וכו׳ ופרקינן דאפי׳ בכה״ג הו"ל שמעון נוגע בעדות דאמר לוי נוח לי ויהודה

סהדי אמור רבנן אוקי תרי לבהדי תרי וארעא היכא דקיימא בחזקת יהודה תיקום ומש"ה אתי האי שמעון לאסהודי ללוי כי היכי דתיקום ארעא בידיה דלוי. דאוקמינן תרי סהדי דלוי דמסהדי דלאו דיהודה היא לבהדי תרי סהדי בדיהודה ואוקי ארעא בחזקת מריה דהיינו לוי. ובתר הכי מייתי שמעון סהדי דנגולה מיניה ומפיק לה מלוי. והכא לא מצי למימר אוקי תרי דלוי לבהדי תרי דשמעון דהא שמעון לא אסהיד דעאו היא אלא אסהיד דלאו דיהודה היא במינה בידו: